

RAAP-NOTITIE *nummer*

Plangebied Westerweg 17 in Limmen

Gemeente Castricum
Archeologisch vooronderzoek: een geactualiseerd
bureauonderzoek

Colofon

Opdrachtgever: Mark Min Architect

Titel: Plangebied Westerweg 17 in Limmen, gemeente Castricum; archeologisch vooronderzoek: een geactualiseerd bureauonderzoek

Status: eindversie bureauonderzoek

Datum: 4 september 2015

Auteur: *drs. C.F.H. Coppens*

Projectcode: LIWE2

Bestandsnaam: NO*nummer*_LIWE2

Projectleider: drs. C.F.H. Coppens

Projectmedewerkers: niet van toepassing

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer: 3296144100

Bewaarplaats documentatie: RAAP West-Nederland

Autorisatie: ir. G.H. de Boer

Bevoegd gezag: gemeente Castricum

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

Leeuwendeldseweg 5b

1382 LV Weesp

Postbus 5069

1380 GB Weesp

telefoon: 0294-491 500

telefax: 0294-491 519

E-mail: raap@raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2015RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van Mark Min Architect heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau in augustus 2015 een geactualiseerd archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd in het plangebied Westerweg 17 in Limmen, gemeente Castricum.

Het betreft een update van een archeologisch vooronderzoek dat in 2004 door RAAP voor een deel van het plangebied is uitgevoerd (Soonius, 2004).

De aanleiding voor dit onderzoek is het voornemen om op deze locatie nieuwbouw te realiseren, waarvoor een omgevingsvergunning nodig is.

Tijdens het geactualiseerde bureauonderzoek zijn aan de hand van verschillende recente bronnen informatie verzameld om inzicht te krijgen in de genese van het landschap, de (lokale) opbouw van de bodem en de sporen die de mens in het landschap heeft achtergelaten, teneinde een geactualiseerde, gespecificeerde archeologische verwachting op te stellen en een advies te geven over de noodzaak van archeologisch vervolgonderzoek.

Gezien de ligging van het plangebied op de flank van de strandwal en vanwege de ligging binnen de grenzen van een archeologisch monumentterrein (de historische dorpskern van Limmen, periode Late Middeleeuwen- Nieuwe tijd) is er strikt genomen sprake van een vindplaats binnen het plangebied. In aanvulling daarop geldt, gezien de ligging op de flank van de strandwal een hoge verwachting voor vindplaatsen uit het Neolithicum tot de Middeleeuwen. Op basis van de bestudeerde historische kaarten wordt er geen bebouwing uit de Nieuwe tijd verwacht, vanaf het einde van de 18^e eeuw is het plangebied bebouwd, waarschijnlijk door een eerste fase van de huidige bebouwing.

Indien de bodemopbouw echter verstoord is geraakt door (graaf)werkzaamheden uit de 19^e en 20^e eeuw dan moet de verwachting naar beneden worden bijgesteld (laag).

Advies

Er wordt in het plangebied, in het kader van de voorgenomen bodemingrepen, een vervolgstap uit het proces van de Archeologische Monumentenzorg noodzakelijk geacht in de vorm van een inventariserend veldonderzoek (verkenkende fase) door middel van handmatige boringen. Het doel hiervan is om inzicht te verkrijgen in de bodemopbouw. In het bijzonder dient het verkennend onderzoek om de mate van verstoring en de invloed daarvan op de verwachte archeologische resten/lagen vast te stellen.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
Inhoudsopgave.....	4
Administratieve gegevens.....	5
1 Inleiding.....	6
1.1 Kader	6
1.2 Omschrijving van het plangebied.....	6
1.3 Planomschrijving	6
1.4 Doel- en vraagstelling.....	7
1.5 Kwaliteit.....	7
2 Bureauonderzoek.....	8
2.1 Methode	8
2.2 Aardkundige situatie.....	8
2.3 Archeologisch en historisch kader	9
2.4 Bodemverstoringen	12
2.5 Gespecificeerde archeologische verwachting.....	13
Literatuur.....	15
Gebruikte afkortingen.....	16
Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen.....	16

Administratieve gegevens

Projectcode	LIWE2	
ARCHIS-onderzoeksmelding	3296144100	
Type onderzoek	Geactualiseerd bureauonderzoek	
Opdrachtgever	Mark Min Architect, dhr. M. Min	
Onderzoekskader	Aanvraag omgevingsvergunning	
Locatie	Plangebied Westerweg 17	
	<i>Plaats</i>	Limmen
	<i>Gemeente</i>	Castricum
	<i>Provincie</i>	Noord-Holland
	<i>Kadastrale gegevens</i>	LMN00D 00033G0000
	<i>Oppervlakte plangebied</i>	ca. 2.700 m ²
	<i>Kaartblad</i>	19C
	<i>Centrumcoördinaat</i>	107.619 / 508.879
Bevoegde gezag	gemeente Castricum, mevrouw C. van Eijk (Beleidsadviseur Archeologie, Monumenten & Cultuurhistorie)	
Onderzoekperiode	Bureauonderzoek: augustus 2015	
Afbakening onderzoeksgebied	Tijdens het bureauonderzoek is het plangebied inclusief een zone van ca. 300 m rondom het plangebied onderzocht.	

1 Inleiding

1.1 Kader

Aanleiding

In opdracht van Mark Min Architect heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau in augustus 2015 een geactualiseerd archeologisch bureauonderzoek (BO) uitgevoerd in het plangebied Westerweg 17 in Limmen, gemeente Castricum (figuur 1). Het betreft een update van een archeologisch vooronderzoek dat in 2004 door RAAP voor een deel van het plangebied is uitgevoerd (Soonius, 2004).

De aanleiding voor dit onderzoek is het voornemen om op deze locatie nieuwbouw te realiseren, waarvoor een omgevingsvergunning nodig is. Het uitgangspunt voor dit onderzoek wordt gevormd door het wettelijk en beleidsmatig kader voor de ruimtelijke ordening en monumentenzorg. De gemeente Castricum is in dezen de bevoegde overheid die een besluit zal nemen over hoe om te gaan met de aanwezigheid van eventueel aanwezige archeologische waarden. Op de maatregelenkaart van het Archeologiebeleid gemeente Castricum (figuur 2; Alkemade e.a., 2011) ligt het plangebied in categorie 2. Het beleid voor deze categorie schrijft voor dat er bij plangebieden groter dan 100 m² en dieper dan 40 cm -Mv een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. De omvang van het plangebied bedraagt ca. 2.700 m² en de diepte van de ingrepen bedraagt 2,5 m -Mv. Een archeologische onderbouwing met betrekking tot de eventuele aanwezigheid van archeologische waarden is derhalve verplicht conform het vigerend gemeentelijk beleid.

1.2 Omschrijving van het plangebied

Het plangebied ligt aan de westzijde van de kern van Limmen aan de Westerweg 17, direct ten zuiden van het natuurterrein De Koekoek (figuur 1). De percelen staan kadastraal bekend onder gemeente Limmen, sectie D, nummer 51 en 33. Op recente luchtfoto's uit Google Earth en Bing Maps is te zien dat het plangebied in gebruik is als woonhuis met tuin. Volgens de geraadpleegde topografische kaart en het Actueel Hoogtebestand Nederland (www.ahn.nl) bedraagt de huidige maaiveldhoogte in het plangebied ongeveer 2 m +NAP (figuur 3).

1.3 Planomschrijving

De voormalige bebouwing is reeds gesloopt. Tevens zijn de funderingen van de buitenmuren verwijderd. Dit is gepaard gegaan met graafwerkzaamheden die mogelijk niet alleen de te verwijderen funderingen maar ook de omliggende bodem hebben geroerd. Op min of meer dezelfde locatie wordt nieuwbouw gerealiseerd (figuur 4). Een deel van de nieuwe woning zal worden onderkelderd. De graafwerkzaamheden ten behoeve van de nieuwe woning reiken tot maximaal ca. 3,5 m -Mv.

1.4 Doel- en vraagstelling

Doel van het geactualiseerd bureauonderzoek is om op basis van recente landschappelijke, archeologische en historische gegevens over het plangebied de gespecificeerde archeologische verwachting op te stellen. Op basis van de onderzoeksresultaten en de aard en omvang van de voorgenomen bodemingrepen is vervolgens een advies gegeven over de noodzaak tot archeologisch vervolgonderzoek.

1.5 Kwaliteit

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 3.3), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl). Voor de in deze notitie genoemde archeologische perioden wordt verwezen naar tabel 1. Daarnaast is achter in dit rapport een lijst met gebruikte afkortingen opgenomen.

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode

Tijdens het geactualiseerde bureauonderzoek zijn aan de hand van verschillende recente bronnen informatie verzameld om inzicht te krijgen in de genese van het landschap, de (lokale) opbouw van de bodem en de sporen die de mens in het landschap heeft achtergelaten, teneinde een gespecificeerde archeologische verwachting op te stellen. Om een indruk te krijgen van het voormalige landschap is onder andere gebruik gemaakt van verschillende geologische, geomorfologische en bodemkundige kaarten. Voor informatie omtrent het reliëf in en rondom het plangebied is het Actueel Hoogtebestand van Nederland (AHN) geraadpleegd (www.ahn.nl).

Om de bekende archeologische gegevens te inventariseren zijn de beleidsadvieskaart van de gemeente Castricum, de Informatiekaart Landschap en Cultuur van de provincie Noord-Holland en het Archeologisch Informatie Systeem (ARCHIS II/III) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed geraadpleegd. Er is eveneens aanvullende informatie opgevraagd via de lokale Strandwallenwerkgroep.

Om inzicht te krijgen in de aanwezigheid van eventuele bebouwing en/of bodemverstoringen in het plangebied zijn onder andere historisch kaartmateriaal (www.watwaswaar.nl) en het Bodemloket (www.bodemloket.nl) geraadpleegd. Voor een volledig overzicht van de geraadpleegde bronnen wordt verwezen naar de literatuurlijst achter in dit rapport.

2.2 Aardkundige situatie

Geo(morfo)logie

Landschappelijk gezien bevindt het plangebied zich in het kustgebied dat in oostelijke richting overgaat naar het West-Nederlandse veengebied: van kustbarrière met strandwallen naar strandvlakte.

De landschappelijke vorming van de Hollandse kustbarrière is sterk gekoppeld aan de zeespiegelstijging in het Holoceen, circa 10.000 jaar geleden. Lange tijd was de huidige kustlijn vrij toegankelijk voor de zee. De toenmalige kust bestond voornamelijk uit zandige wadplaten waartussen een groot aantal west-oost georiënteerde geulen lag. Rond 4200 voor Chr. kwam er verandering in deze situatie. Op de zandige wadplaten ontstonden, parallel aan de kustlijn, de eerste strandwallen (Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Zandvoort). Deze strandwallen konden droog vallen zodra ze ruim boven het gemiddelde hoogwaterniveau uitkwamen. Door (lokale) verstuiwing ontstonden vervolgens op de strandwallen lage duinen, de zogenaamde Oude Duinen (Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Schoorl).

Als gevolg van de grote zandaanvoer bouwde het strandwallensysteem zich verder uit in westelijke richting. De jongere en hogere strandwallen liggen daardoor aan de zeezijde. Achter de

door strandwallen gesloten kust kon zich veen vormen (Hollandveen Laagpakket, Formatie van Nieuwkoop).

Via enkele openingen in de kustbarrière (de zeegaten) kon de zee nog in het achterland doordringen. Deze afzettingen, die alleen in het zuidoosten van het onderzoeksgebied aanwezig zijn, maken onderdeel uit van de Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Wormer, en bestaan uit wadafzettingen die zijn overgroeid met veen (Berendsen, 2004).

Het plangebied bevindt zich op de oostflank van de strandwal van Limmen-Alkmaar. Deze strandwal met daarop duinen (Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Schoorl en/of Laagpakket van Zandvoort) is vermoedelijk al rond 2500 voor Chr. ontstaan (Vos, 2004). Bewoning op deze strandwal was mogelijk vanaf het Laat Neolithicum. In de duin- en strandzanden kan een inschakeling van veen (Formatie van Nieuwkoop, Hollandveen Laagpakket) voorkomen (Westerhoff e.a., 1987). Volgens de geomorfologische kaart ligt het plangebied op een strandwal, al dan niet met vervlakte duinen (Stiboka/RGD, 1979: code 4K28).

Bodem

De bodem in het plangebied bestaat uit kalkloze vlakvaaggronden: leemarm fijn zand met grondwatertrap VI (Rosing, 1995: code Zn21). Dit beeld komt overeen met de bodemkaart van De Roo uit 1953 (figuur 5). Hier staat op afgebeeld dat de bodem van het plangebied bestaat uit vochtige tot droge strandwalgronden (code: Wwc). Plaatselijk kan in de directe omgeving van het plangebied veen voorkomen in de ondergrond. Vergravingen staan op beide bodemkaarten niet aangegeven.

Op de bodemkaart staat in de directe omgeving van het plangebied grondwatertrap VI aangegeven. Een grondwatertrap VI wijst erop dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand tussen de 40 en 80 cm -Mv en de laagste grondwaterstand meer dan 120 cm -Mv bedraagt. Een dergelijke variërende grondwaterstand betekent dat eventueel aanwezige organische archeologische resten (zoals hout en bot) niet goed geconserveerd zullen zijn. Anorganische archeologische resten kunnen daarentegen nog wel in goede staat in de bodem aanwezig zijn.

2.3 Archeologisch en historisch kader

Bekende archeologische en cultuurhistorische waarden en onderzoeken

ARCHISII

Om de bekende archeologische resten te inventariseren is ARCHIS II geraadpleegd en aangevuld met informatie uit het Archeologiebeleid gemeente Castricum (Alkemade, e.a., 2011). Op dit moment is de nieuwste versie van ARCHIS (versie III), beheerd door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, al geruime tijd niet raadpleegbaar. Onderstaande informatie is bijgewerkt tot en met januari 2015. Gegevens over uitgevoerde archeologische onderzoeken zijn momenteel niet raadpleegbaar in ARCHIS III.

In de (directe) omgeving van het plangebied bevinden zich enkele monumentterreinen en vele hiermee samenhangende archeologische waarnemingen (tabel 2), met name uit de Middeleeuwen en later. Het oostelijk deel van het plangebied valt binnen de historische kern van Limmen, een AMK-terrein van *hoge archeologische waarde* dat zich verder in met name oostelijke richting uitstrekt (monumentnummer 13943).

AMK-terrein	complextype	datering	waarde
1888	Nederzetting	Vroege tot Late Middeleeuwen	Hoge waarde
4658	Nederzetting. Op enkele honderden meters ten zuiden van het plangebied heeft in 2003 en 2004 de opgraving Limmen De Krocht plaatsgevonden. Op de flank van de strandwal werden langs een voormalige weg de resten teruggevonden van diverse middeleeuwse boerderij-erven uit de 9e tot in de 13e eeuw. De aanwezigheid van een begraving uit de 8ste eeuw en de restanten van de activiteiten van een edelsmid zijn mogelijk aanwijzingen voor een zich ontwikkelende sociale hiërarchie in de loop van de Vroege Middeleeuwen	Vroege tot Late Middeleeuwen	Archeologische waarde
13943	Het oostelijk deel van het plangebied valt binnen de historische kern van Limmen, een terrein van hoge archeologische waarde (ARCHIS-monumentnummer 13943) en dat zich verder in met name oostelijke richting uitstrekt.	Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd	Hoge waarde
-	Niet opgenomen in ARCHIS, maar wel op de Maatregelenkaart van de gemeente Castricum is het terrein Westerweg/De Koekoek dat ten noorden van het park De Koekoek ligt. Hier zijn tijdens veldkartering vele fragmenten aardewerk en metaalvondsten aangetroffen, in een dichtheid hoger dan bij Limmen/ De Krocht (Alkemade, e.a., 2011).	Vroeg en Late Middeleeuwen	-
ARCHIS-waarneming	complextype	datering	
42962	Boekbeslag of hangertje. Op elke schuine zijde van het ruitvormige voorwerpje bevindt zich een lelie. Het uit een klaverblad bestaand middenveld is opgevuld met rode emaille	Late Middeleeuwen B	
100635	Fragmenten blauwgrijs en roodbakend aardewerk	Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd	
100639	Fragment kogelpot	Late Middeleeuwen	
37600	Diverse gordels, fibulae en amuletten	(Vroege) Middeleeuwen - Nieuwe tijd	
100641	Fragmenten Paffrath en Pingsdorf keramiek	Late Middeleeuwen	
49324	Fragmenten van een olielamp, baksteen, kogelpot en Paffrath en Pingsdorf keramiek, aangetroffen aan het maaiveld en in een geroerde laag direct onder de	(Vroege) Middeleeuwen - Nieuwe tijd	

	bouwvoor	
100645	Fragment kogelpot en roodbakend aardewerk	Late Middeleeuwen
100651	Fragment kogelpot	Late Middeleeuwen
100656	Fragment kogelpot	Late Middeleeuwen
100650	Fragment Merovingisch aardewerk	Vroege Middeleeuwen
420225	Dit betreft de vondsten (>100) van de opgraving Limmen - De Krocht	
56417	Sporen van een cultuurlaag op het terrein Limmen-De Krocht	
414788	Fragmenten houtskool, baksteen, huttenleem en rood en wit keramiek	Romeinse tijd - Nieuwe tijd
42888	Randfragment van een 12e eeuwse kogelpot	Late Middeleeuwen
32320	Tijdens een opgraving zijn onder meer diverse fragmenten aardewerk, een huisplattegrond, greppelsystemen, akkerlagen aangetroffen	Laten Middeleeuwen - Nieuwe tijd
32928	Grondsporen aangetroffen tijdens een opgraving van het AWN	
Amateur-waarnemingen (Bleidkaart)	complextypen	datering
647	nederzetting - nederzetting onbep	Vroege Middeleeuwen
648	nederzetting - nederzetting onbep	Late Middeleeuwen
649	nederzetting - nederzetting onbep	Vroege Middeleeuwen
650	nederzetting - nederzetting onbep	Late Middeleeuwen
651	nederzetting - nederzetting onbep	Late Middeleeuwen
652	nederzetting - nederzetting onbep	Vroege Middeleeuwen

Tabel 2. Overzicht van de bekende archeologische vindplaatsen in en rond het plangebied.

Strandwallenwerkgroep

Er is eveneens aanvullende informatie opgevraagd via de lokale Strandwallenwerkgroep (de heren M. van Raaij en R. Duindam). Dit heeft geen aanvullende informatie opgeleverd. *Reactie nog niet ontvangen (dd 04-09-2015).*

Historisch landgebruik

Historische kaarten

Om inzicht te verkrijgen in het grondgebruik en de mogelijke gevolgen hiervan voor het bodemarchief (verstoring) in het plangebied in de Nieuwe tijd biedt de analyse van historische kaarten een goede invalshoek.

De ligging van het plangebied is op de kaart van 'Noord-Holland en Friesland' van Christiaan

Sgroten (uit 1573) slechts bij benadering te lokaliseren. Op Colom's 'Kaart van Holland' uit 1681 (figuur 6) en op de kaart 'Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en West-Friesland' van Johannes Dou 1745 (figuur 7) is het plangebied op basis van de ligging van de Hoge- en de Rijksweg redelijk goed te traceren. Op de kaart uit 1681 (Uitgeverij Canaletto, 1990) staat het plangebied weergegeven als onbebouwd. Vanaf 1745 is bebouwing herkenbaar in het plangebied. Dit betreft (waarschijnlijk) de huidige woning (of voorganger) die nog steeds in het plangebied aanwezig is. Op basis van het onderzoek van Soonius (2004) blijkt dat de boerderij waarschijnlijk is gebouwd rond 1800. Deze is herkenbaar op de Kadastrale Minuut uit 1811 (figuur 8). Naderhand hebben enkele verbouwingen plaatsgevonden en is er onder ander een bollenschuur aangebouwd aan de achterzijde. In het overige deel van het plangebied was volgens het historisch kaartmateriaal geen bebouwing aanwezig.

Molendatabase

Het raadplegen van de molendatabase (www.molendatabase.org) heeft geen (aanvullende en/of relevante) informatie opgeleverd.

Archeologische verwachting

Op de Informatiekaart Landschap en Cultuurhistorie van de provincie Noord-Holland ligt het plangebied landschappelijk gezien in het strandwallen- en vlaktenlandschap.

In het Archeologiebeleid gemeente Castricum (Alkemade e.a., 2011) zijn bijlagen opgenomen met een reconstructie van het landschap in een bepaalde tijdperiode (Alkemade e.a., 2011: Kaartbijlage 8-14).

Het plangebied lag volgens deze kaartbijlage vanaf het Paleolithicum op de overgang van de oostflank van de strandwal naar de strandvlakte. Vanaf het Neolithicum is het (deels) afgedekt door veen, tot het Laat Neolithicum in de Noordzee. Vanaf de Midden IJzertijd lag het plangebied op een duin, enkele honderden meters ten (noord)oosten van het Oer-IJ estuarium. Aan deze landschappen zijn op deze bijlage geen verwachtingen gekoppeld (Alkemade e.a., 2011: Kaartbijlage 8-14).

Op de maatregelenkaart van het Archeologiebeleid gemeente Castricum (Alkemade e.a., 2011) ligt het plangebied in categorie 2 (gewaardeerde vindplaatsen/AMK-terreinen; dorpskern van Limmen). Het beleid voor deze categorie schrijft voor dat er bij plangebieden groter dan 100 m² en dieper dan 40 cm -Mv een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd.

2.4 Bodemverstoringen

Gebouwen en funderingen

Van de huidige bebouwing zijn geen bouwtekening en of bestekken beschikbaar. Naar verwachting zal de bodem tot onbekende diepte zijn geroerd als gevolg van de aanleg van de fundering van de woning.

Milieukundige toestand van het terrein

Op basis van gegevens geraadpleegd via het bodemloket, zijn er in het plangebied geen saneringen uitgevoerd.

Grondwerkzaamheden, leidingen en ontgroningen

In het kader van dit bureauonderzoek is geen graafmelding gedaan bij het KLIC. Verwacht wordt dat leidingen zijn ingegraven parallel aan de Westerweg en haaks hierop in de richting van de bebouwing, en dat de bodem lokaal tot circa 1 - 1,5 m -Mv zal zijn verstoord.

Tijdens de sloop van de voormalige woning zijn vermoedelijk graafwerkzaamheden uitgevoerd die niet alleen de te verwijderen funderingen maar ook de omliggende bodem hebben geroerd.

2.5 Gespecificeerde archeologische verwachting

Gezien de ligging van het plangebied op de flank van de strandwal en vanwege de ligging binnen de grenzen van een archeologisch monumentterrein (de historische dorpskern van Limmen, periode Late Middeleeuwen- Nieuwe tijd) er is strikt genomen sprake van een vindplaats binnen het plangebied.

In aanvulling daarop geldt, gezien de ligging op de flank van de strandwal een hoge verwachting voor vindplaatsen uit het Neolithicum tot de Middeleeuwen. Strandwallen met de daarop gevormde duinen zijn in archeologisch opzicht interessant omdat ze hoger liggen dan de directe omgeving en dus droger zijn. Om die reden waren de top en flanken van de strandwallen, vanaf het moment dat ze ver genoeg boven het gemiddelde hoogwaterpeil uitstaken, zeer geschikt voor bewoning.

Op basis van de bestudeerde historische kaarten wordt er geen bebouwing uit de Nieuwe tijd verwacht, vanaf het einde van de 18^e eeuw is het plangebied bebouwd, waarschijnlijk door een eerste fase van de huidige bebouwing.

Gezien de geologische opbouw en de bekende archeologische vindplaatsen uit de directe omgeving bevinden, indien daadwerkelijk aanwezig, archeologische resten zich aan of direct onder het maaiveld.

Kenmerkende vindplaatsen uit de periode Neolithicum t/m Bronstijd zijn nederzettingsterreinen en akkercomplexen met een lage vondstdichtheid herkenbaar aan een strooiing van aardewerk, puin, (verbrande) leem, fosfaat, vuursteen, houtskool, natuursteen, (verbrand) bot, hout of grondsporen, mogelijk ook met een vondst- of cultuurlaag. De omvang van deze vindplaatsen kan variëren, maar zal naar verwachting groter zijn dan 300 m².

Vindplaatsen uit de IJzertijd en latere perioden zijn doorgaans relatief groot en kenmerken zich door de aanwezigheid van een archeologische laag.

Indien de bodemopbouw echter verstoord is geraakt door (graaf)werkzaamheden uit de 19^e en 20^e eeuw dan moet de verwachting naar beneden worden bijgesteld. Eventuele archeologische waarden zullen (plaatselijk) door dergelijke (graaf)werkzaamheden verstoord zijn waardoor resten waarschijnlijk niet meer *in situ* aanwezig zijn, en de informatiewaarde van deze resten gering is.

Advies

Op basis van de resultaten van dit geactualiseerd bureauonderzoek wordt in het plangebied, in het kader van de voorgenomen bodemingrepen, een vervolgstap uit het proces van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ; bijlage 1) noodzakelijk geacht.

Op grond van de resultaten van het bureauonderzoek is geconcludeerd dat binnen het plangebied archeologische resten aanwezig (kunnen) zijn. Om deze verwachting te toetsen, en waar nodig aan te passen, wordt geadviseerd nader archeologisch onderzoek in de vorm van een inventariserend veldonderzoek (verkennende fase) uit te voeren. Hierbij worden enkele boringen verspreid over het plangebied en ten minste ter hoogte van de geplande ingrepen uitgevoerd. Het doel hiervan is om inzicht te verkrijgen in de bodemopbouw. In het bijzonder dient het verkennend onderzoek om de mate van verstoring en de invloed daarvan op de verwachte archeologische resten/lagen vast te stellen.

Literatuur

- Alkemade, M., R.M. van Heeringen & K. Klerks**, 2011. Archeologiebeleid gemeente Castricum. Vestigia BV Archeologie & Cultuurhistorie. *Vestigia-rapport V634*, Amersfoort.
- Bakker, H. de**, 1966. De subgroepen van het systeem van bodemclassificatie voor Nederland. In *Boor en spade: verspreide bijdragen tot de kennis van de bodem van Nederland*. Stichting voor Bodemkartering/Pudoc, Wageningen.
- Canaletto**, 1745. Kaartboek Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en West-Friesland, 1745. Canaletto, Alphen aan den Rijn.
- Nederlands Normalisatie-instituut**, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- Roo, H.C. de**, 1953. De bodemgesteldheid van Noord-Kennemerland. *De bodemkartering van Nederland deel XIV*. Stiboka, Wageningen.
- Sijmons, A.H. & I.H. van Eeghen**, 1990. Jacob Aerts. Colom's kaart van Holland 1681. Canaletto, Alphen aan den Rijn.
- Soonius, C.M.**, 2004. Plangebied Westerweg 17 te Limmen, gemeente Castricum; archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek. *RAAP-notitie 927*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Vos, P.C.**, 2004. Oude landschappen. In: S. Lange, E.A. Besselsen & H. van Londen (red.); Het Oer-IJ estuarium; Archeologische Kennisinventarisatie (AKI). AAC publicaties 12. Amsterdams Archeologisch Centrum, Amsterdam.
- Westerhoff, W.E., E.F.J. de Mulder, W. de Gans**, 1987. *Geologische kaart van Nederland 1:50.000; blad Alkmaar West (19 W) en Blad Alkmaar Oost (19 O)*. Haarlem.

Gebruikte afkortingen

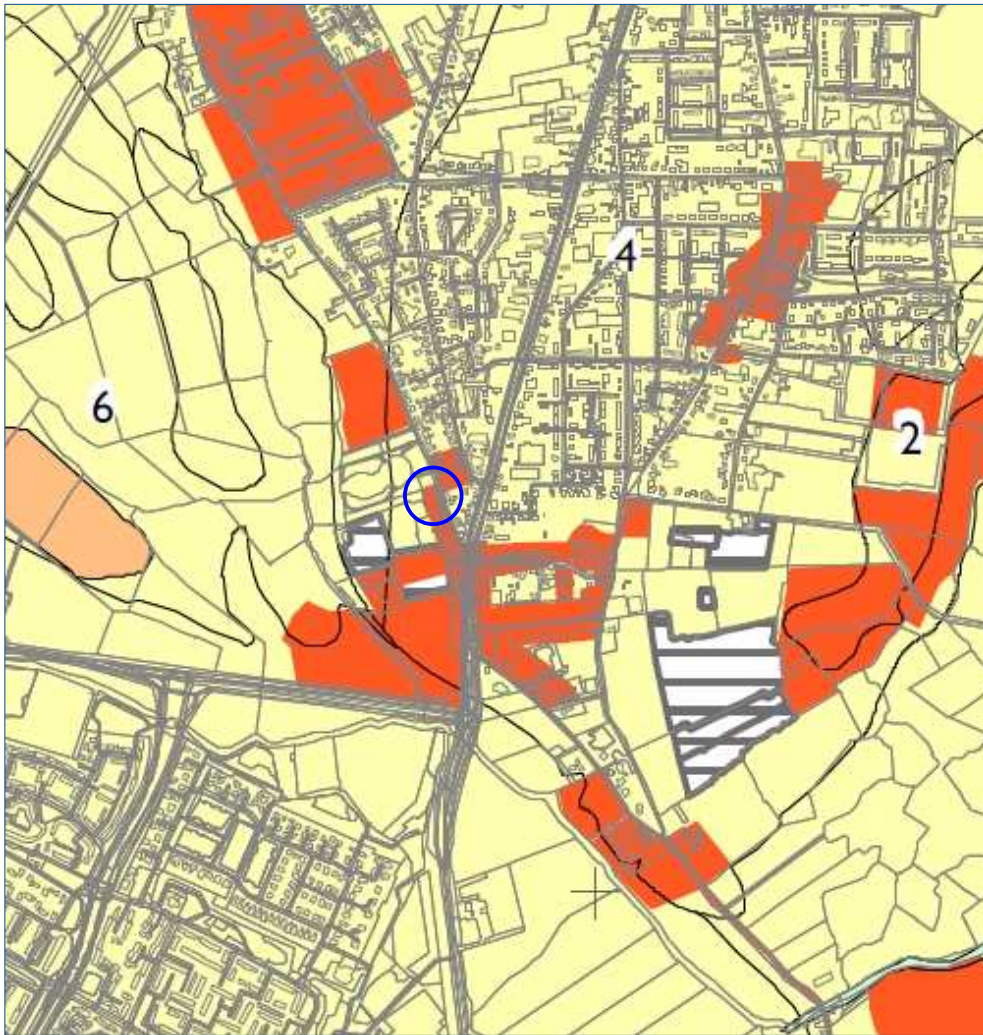
AHN	Actueel Hoogtebestand Nederland
AMK	Archeologische MonumentenKaart
ARCHIS	ARChEologisch Informatie Systeem
KLIC	Kabels en Leidingen Informatie Centrum
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie
-Mv	beneden maaiveld
NAP	Normaal Amsterdams Peil

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

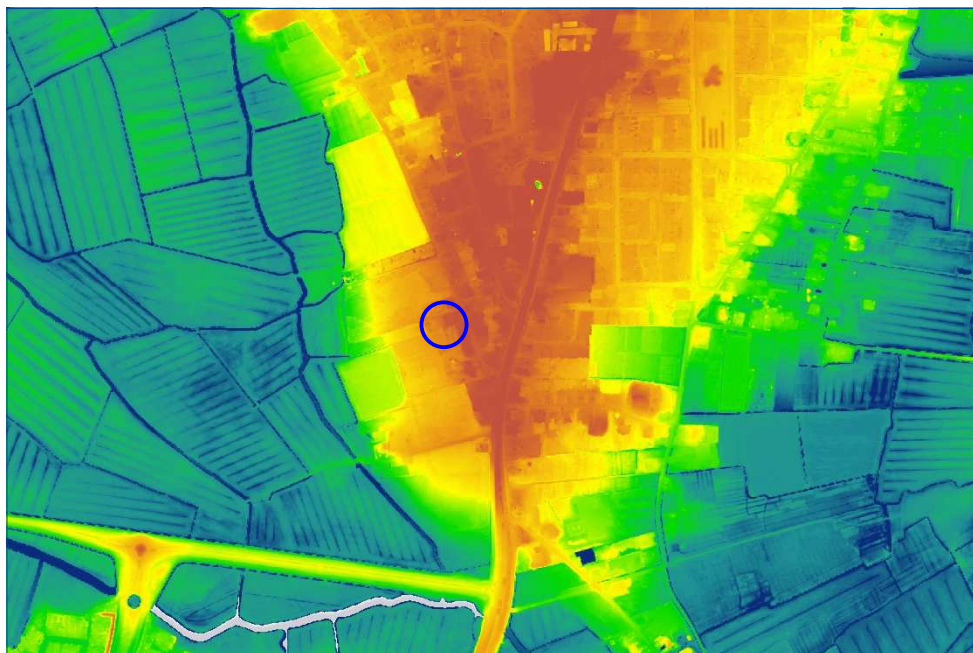
- Figuur 1.** De ligging van het plangebied (zwart), omliggende ARCHIS-waarnemingen (rood) en AMK-terreinen (blauw); inzet: ligging in Noord-Holland (ster).
- Figuur 2.** De globale ligging van het plangebied op de maatregelenkaart van het Archeologiebeleid gemeente Castricum (bron: Alkemade e.a., 2011).
- Figuur 3.** De globale ligging van het plangebied (blauw) geprojecteerd op een uitsnede van het AHN2.
- Figuur 4.** De voorgenomen werkzaamheden (grijs) geprojecteerd op de locatie van de voormalige bebouwing (rood).
- Figuur 5.** De globale ligging van het plangebied (blauw) geprojecteerd op een uitsnede van de bodemkaart van De Roo (1953).
- Figuur 6.** De globale ligging van het plangebied (blauw) geprojecteerd op een uitsnede van Colom's Kaart van Holland (1681).
- Figuur 7.** De globale ligging van het plangebied (blauw) geprojecteerd op een uitsnede van de kaart 'Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en West-Friesland' van Johannes Dou uit 1745.
- Figuur 8.** De globale ligging van het plangebied (blauw) geprojecteerd op een uitsnede van het Kadastrale Minuutplan uit 1811.
- Tabel 1.** Geologische en archeologische tijdschaal..
- Tabel 2.** Overzicht van de bekende archeologische vindplaatsen in en rond het plangebied.

Geologische perioden			Archeologische perioden				
Tijdvak	Chronozone	Datering	Tijdperk		Datering		
Holocene	Laat Subatlanticum	1150 na Chr.	Recente tijd				
			Nieuwe tijd	C	1945		
	B			1850			
	A			1650			
	Vroeg Subatlanticum		0	Middeleeuwen	Laat B		1500
					Laat A		1250
		Vroeg			D: Ottoonse tijd	1050	
					C: Karolingische tijd	900	
					B: Merovingisch tijd	725	
					A: Volksverhuizingstijd	525	
	Romeinse tijd	Laat	450				
		Midden	270				
		Vroeg	70 na Chr.				
	Subboreaal	450 voor Chr.	IJzertijd	Laat	15 voor Chr.		
				Midden	250		
Vroeg				500			
Bronstijd			Laat	800			
			Midden	1100			
			Vroeg	1800			
Atlantimum	3700	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	Laat	2000			
			Midden	2850			
			Vroeg	4200			
Boreaal	7300	Mesolithicum (Midden Steentijd)	Laat	4900/5300			
			Midden	6450			
			Vroeg	8640			
Preboreaal	8700			9700			
		Pleistoceen	Weichselien	Laat Glaciaal	Late Dryas	11.050	
					Allerød	11.500	
Vroege Dryas	12.000						
Bølling	12.500						
Vroegste Dryas	Laat				13.500		
				Denekamp	30.500		
				Hengelo	60.000		
Vroeg Glaciaal	Midden			Moershoofd	71.000		
				Odderade			
				Brørup			
					114.000		
Eemien				126.000			
Saalien II				236.000			
Oostermeer				241.000			
Saalien I		322.000					
Belvédère/Holsteinien		336.000					
Glaciaal x		384.000					
Holsteinien		416.000					
Elsterien		463.000					
			Prehistorie	Paleolithicum (Oude Steentijd)	Laat	12.500	
		Jong B					16.000
		Jong A					35.000
		Midden			250.000		
		Oud					
			tabel 1, standaard GeobioArcheo RAAP 2014				

Tabel 1. Geologische en archeologische tijdschaal.

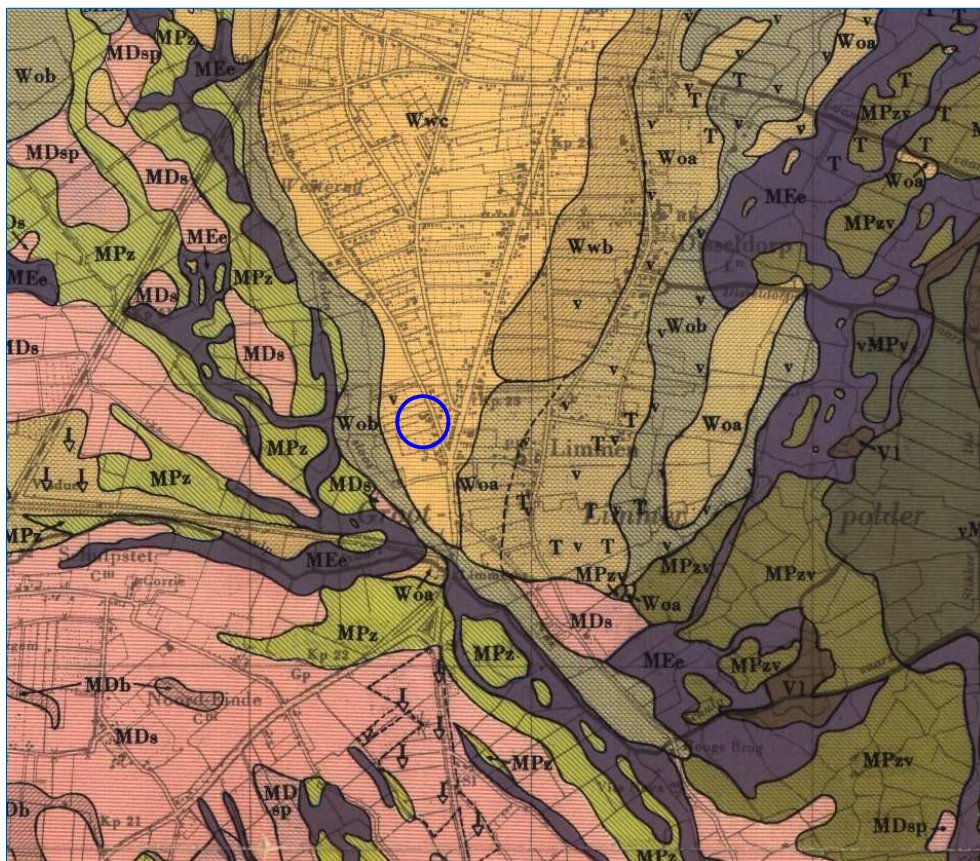
Figuur 2. De globale ligging van het plangebied (blauw) op de maatregelenkaart van het Archeologiebeleid gemeente Castricum (bron: Alkemade e.a., 2011).

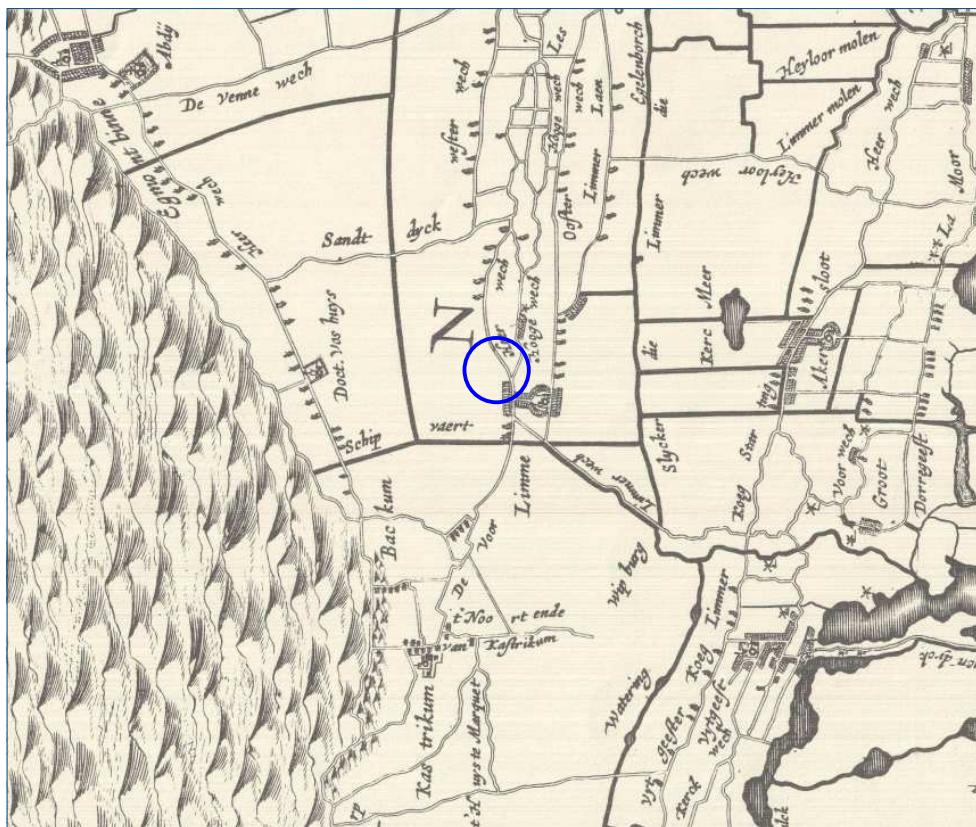
Figuur 3. De globale ligging van het plangebied (blauw) geprojecteerd op een uitsnede van het AHN2.

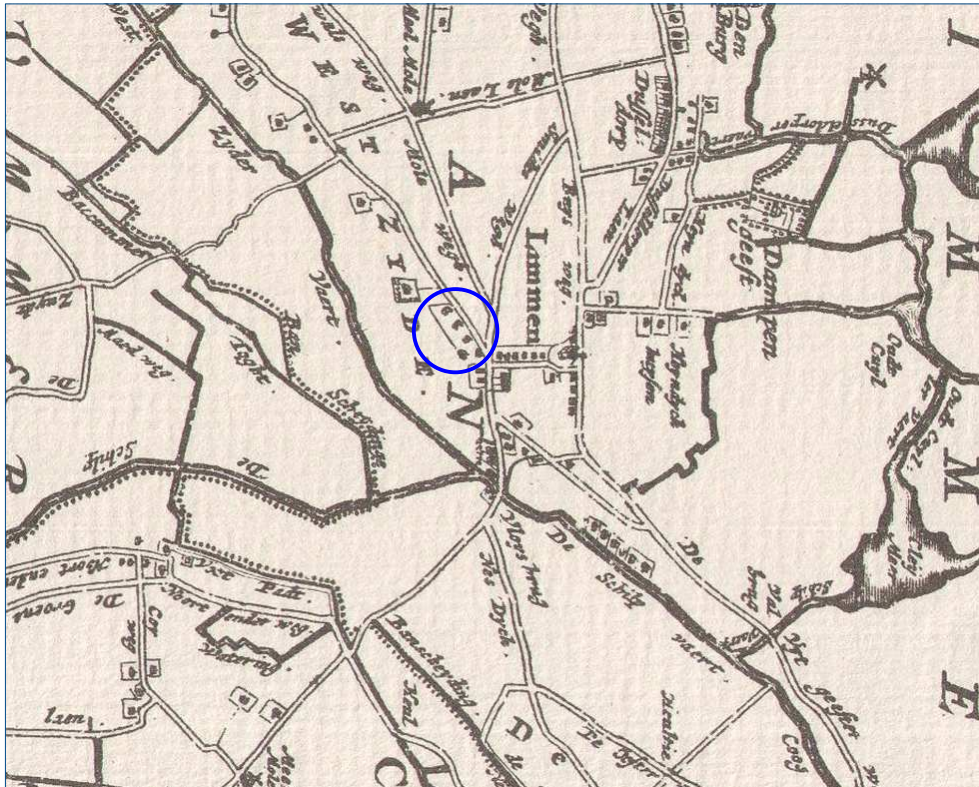
Figuur 4. De voorgenomen werkzaamheden (grijs) geprojecteerd op de locatie van de voormalige bebouwing (rood).

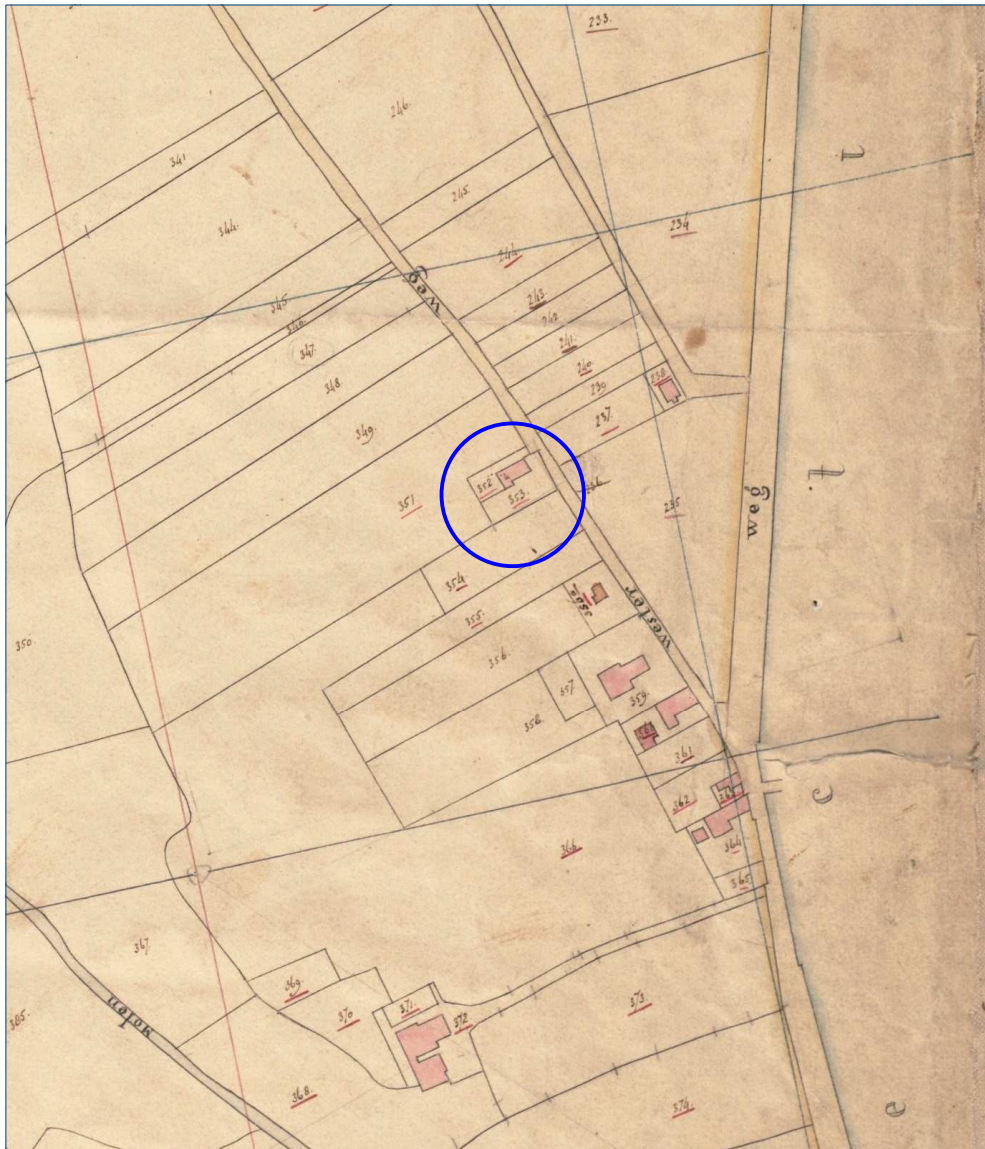
Figuur 5. De globale ligging van het plangebied (blauw) geprojecteerd op een uitsnede van de bodemkaart van De Roo (1953).

Figuur 6. De globale ligging van het plangebied (blauw) geprojecteerd op een uitsnede van Colom's Kaart van Holland (1681).

Figuur 7. De globale ligging van het plangebied (blauw) geprojecteerd op een uitsnede van de kaart 'Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en West-Friesland' van Johannes Dou uit 1745.

Figuur 8. De globale ligging van het plangebied (blauw) geprojecteerd op een uitsnede van het Kadastrale Minuutplan uit 1811.